

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA DAN DOBIVATE
2^c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvenaj mesta
sedel in prebrskati).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 68 — Štev. 68

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 7, 1942 — TOREK, 7. APRILA, 1942

VOLUME L — LETNIK L.

PRVE BOMBE PADAJO NA INDIJO

KO SE INDIJA POGAJA Z ANGLIJO ZA SVOJO NEODVISNOST ALI ZA DOMINIJ, SO JAPONSKI AEROPLANI BOMBARDIRALI DVE INDIJSKI PRISTANIŠČI, JAPONSKE BOJNE LADJE PA NAPADAJO ZAVEZNIŠKE TRGOVSKE LADJE V BENGALSKEM ZALIVU. — S TEM JE DOSPELA VOJNA NARAVNOST DO INDIJE.

Samo 24-ur poprej je 75 japonskih aeroplanov napadlo Colombo na Cejlonu ob južnem koncu Indije, toda ta napad je bil uspešno odbit, kajti izstreljenih je bilo 57 japonskih aeroplanov. Včeraj pa so bombardirali pristanišči Vizagapatm in Cocanada, okoli 700 milj od Cejlona višje proti severu. Mesti imata okoli 50.000 prebivalcev, ter se nahajata nekako v sredini vzhodnega obrežja Indije. Nekaj ljudi je bilo ubitih in je bilo napravljene nekaj škoda. Aeroplani so morali priletelet s kake matične ladje, katero sedaj angleške bojne ladje iščejo.

Poročilo o napadu na Vizagapatm in Cocanada je zelo kratko ter med drugim pravi, da aeroplani niso napadli v velikem številu. Pristanišči ste zelo važni, ker je v njih središče trgovine z bombažem, sladkorjem in rižem.

Napad na Indijo je prišel ob času, ko stoji indijski narod pred veliko politično odločitvijo, od katere je odvisna njegova bodočnost. Nekaj ur pred napadom je tudi japonski ministrski predsednik Hideki Tojo po radio opozoril indijski narod, da mu preti velika "nežgoda," kateri se Indija ne bo mogla izogniti tekom poraza angleških armad. Iz teh besed je mogoče sklepati, da je Japonska za trdno sklenila vpasti v Indijo in tam poraziti angleško armado.

Vizagapatm je vojno pristanišče, kakor je tudi Colombo na Cejlonu, ki so ga Japonci bombardirali 24 ur poprej. Iz teh dveh pristanišč pošiljajo združeni narodi vojne potrebščine v Rusijo in na Kitajsko.

Angleži poročajo le o majhni škodi v pristanišču Vizagapatm in le o nekaj človeških žrtvah v Cocanadi.

Zračni boji v Rusiji

Zadnje dni z ruske fronte prihajajo poročila o velikih zračnih bojih. Včerajšnje poročilo pravi, da so Rusi v 8 dneh uničili v zračnih bojih 415 nemških aeroplanov. V primeri s temi velikanskimi izgubami so imeli le majhne izgube, namreč samo 84 aeroplanov. Samo v soboto in nedeljo je bilo uničenih 221 nemških aeroplanov.

Nemci poročajo, da so v nedeljo uničili 6 ruskih aeroplanov, sami pa so izgubili dva.

Nadalje pravi rusko poročilo s fronte, da se je dovršilo več "bistvenih izprememb." V bojih zadnja dva dni okoli Leningrada je bilo ubitih 2300 nemških častnikov in vojakov.

V okolici Kalinina so Rusi zavzeli zopet 7 obljubljenih krajev.

Poročila tudi pravijo, da je na fronti zavladalo skrajno slabo vreme. Rusi pa izvirajo tem z vso silo pritiskajo na poglavne nemške postojanke, vsled česar Nemci ne morejo upati na kako večjo pomladansko ofenzivo v bližnji bodočnosti. Na nekaterih krajih fronte je zapadlo za Velikonoč precej snega. Vsled tega se more z vso gotovostjo pričakovati, da bo, ko bo skopnel sneg, dalje časa mnogo blata.

Nemci so že na mnogih krajih preiskovali ruske postojanke, da bi kje zasledili, kako slabo točko. Ruska armada pa neprestano, četudi počasi, prodira proti zapadu. Z zavzetjem mnogih utrjenih krajev so Rusi zelo oslabil nemško črto in še zlasti na južni fronti, kjer je maršal Timošenko razbil mnogo divizij, ki so bile nastanjene v močnih postojankah ter so čakale, da prično spomladno ofenzivo.

Berlin poroča, da so bili zimske boji v Rusiji končani,

Lt. Gen. Henry H. Arnold

Commander, U. S. Army Air Force

Poveljnik zračnega zbora ameriške vojske

Izmenjava vojnih ujetnikov

V soboto ste Anglija in Italija prvič pričeli izmenjavati bolne in ranjene vojne ujetnike, odkar se je pričela vojna.

Dva bolniška parnika, eden, ki je vozil Italijane iz Afrike, drugi pa, ki je vozil Angleže iz Afrike, sta se srečala v Smirni, kjer so se presedli.

Za izmenjavo ujetnikov so se vršila pogajanja 6 mesecev in pri tem ni šlo za število ujetnikov, ki naj bodo zamenjani. Pogajanja za izmenjavo vojnih ujetnikov med Anglijo in Nemčijo niso imela uspeha in sicer ravno zaradi števila.

Ta ovira pa je bila odpravljena med Anglijo in Italijo takoj spočetka. Znano pa je, da je bilo več italijanskih vojakov v angleškem ujetništvu, kot pa Angležev v italijanskem ujetništvu.

Pogajanja so se vršila s posredovanjem švicarske vlade in do sporazuma je prišlo brez ozira na čim in število vojakov.

Kot pravi poročilo iz Ankare, bodo vojni ujetniki zamenjani 7. aprila in kot pravi isto poročilo, bo izmenjanih kakih 300 Italijanov in 60 Angležev. Ravno tako bo izmenjanih okoli 500 italijanskih in neznano število angleških zdravnikov in bolničarjev.

THYSSSEN ŽIVI POD NADZORSTVOM V BERLINU

O Fritz Thyssenu, nemškem veleindustriju, ki je pomagal Adolfu Hitlerju, da je prišel na krmilo nemške vlade in o katerem je bilo poročano, da je lansko leto postal žrtev zločinskega nemškega gestapa, se vedno živi v Berlinu v primeri ni svobodi.

Thyssen je leta 1941 pobegnil iz Nemčije in mu je vsled tega Hitler vzel nemško državljanstvo ter zaplenil njegovo premoženje, ki so ga cenili na \$90.000.000. Pobegnil je v južno Francijo, toda na Hitlerjev pritisk ga je francoska vlada v Vichyju izročila Nemčiji in je bilo tedaj razglašeno, da je bil najprej interniran v koncentracijskem taboru v Dachau in da je bil pozneje usmrčen. V oktobru lanskega leta je nemško časopisje sporočilo, da je Thyssen v "lahkem varstvu" nekje v južni Nemčiji.

Thyssen je bil celemu svetu velika skrivnost in mnogi so ugibali, ali je v resnici prelomil s Hitlerjem, ali pa je v inozemstvu delal za Nemčijo. V Franciji je živel pod posebnimi ugodnostmi in ga ni nikdo nadgledoval in ga nemški gestapo niti po padcu Francije ni prijel, četudi bi ga bil lahko.

Poročilo iz Londona pravi, da so ga prejšnji teden videli v Berlinu v Aclon hotelu in da se je gibal popolnoma svobodno. Vendar pa tozadevno poročilo dodaja, da mu vedno sledijo tajni detektivi, da pa se drugače more popolnoma svobodno gibati.

Kaj pripoveduje nemški ujetnik

V Rusiji je bil med mnogimi drugimi Nemci vjet tudi Eduard Brunsfeld, star 26 let in doma iz Kolina ob Reni. — Bil je "nad prostak" v 11. stotnji, 69. polku in 312. diviziji. Pred ruskim častnikom, ki ga je izpraševal, je Brunsfeld sedel v dve gubi zaradi mraza in odgovarjal na vprašanja.

Na vprašanje, kdo je bil njegov poveljnik, je odgovoril: — "Generalni major Hoffman." In tako je tudi povedal imena častnikov, vojeja polka in svoje stotnije.

Brunsfeld je povedal, da je njegova divizija nadomestila 17. divizijo, ki je izgubila 80 odstotkov moči, ter je dodal: — "Od tam človek ne more priti živ."

Brunsfeld se je boril v Franciji in je bil tudi na atlantski obali. "Tam je bilo kot na manevrih," je rekel.

Po premirju je opravljal policijsko službo v Parizu. "To je bilo razkošno življenje," je rekel. "Nikdar prej nisem jedel tako, kot tam, niti ob mojih godovih doma. Francozi so veselili ljudi, in marsikdo ima fuhrerja rad."

Zatem je bil premeščen v Nemčijo. "Tam ni bilo dosti jesti. Toda za svoje življenje se nisem bali."

V juniju lanskega leta je bil zopet poslan v Francijo. "Tam je bilo kot na kakem letovišču."

Jeseni je bil poslan v Srbijo.

"Prokleta dežela," je rekel.

"Guerille vsepovsod. Zadnji teden, ko smo bili tam, je bilo od naše stotnije ubitih 6 mož in 15 ranjenih. Koliko pa se jih je izgubilo! Preiskati smo morali vsako hišo. Včasih smo našli kako obleko našega vojaka. Seveda smo krivce postrelili, ali smo jih poslali v koncentracijsko taborišče. Nad vasi so bili poslani strmolavci. Ko prideš tja, ne najdeš drugega kot kamenje in trupla. In nato pridejo guerrillske čete, da nikdo ne ve, od kod. Kakor bi se dvignile iz tal. Francijo smo osvojili, ne pa Srbije."

Brunsfeldova divizija je bila nepričakovano poslana v Rusijo. Vozili so se skoro en mesec; skozi dva dni je bila Brunsfeldova stotinja poslana v zakope; Brunsfeld je moral iti na poizvedbo in tam je bil vjet.

"Rekli so nam, da Rusi pobijajo vojne ujetnike," je pripovedoval. "Toda vaši vojaki so nam klicali, da se naj nikar ne bojmo. Najbolj značilno pa je to: Stal sem z dvignjenimi rokami, vaš vojak pa, ko je videl moje modre prste, mi je z rokami pokazal, naj vtaknem roke v žep. Mi tega nisem nikdar storil. Mi se nalašč pustimo, da ujetnike drže roke v mrazu zrak."

Na vprašanje, ako je vesel, da je bil vjet, je odgovoril: — "Seveda sem. To je prekleta vojna. Po dnev dnevi na fronti sem upal, da bom dobil 'Heima'chuss'. La ha strel, da bo mogel domov. Sedaj pa sem zadovoljen."

"Kaj pa drugi vojaki mislijo o vojni?"

"Isto, kot jaz," je odgovoril. "Vsak hoče iti domov. In samo o tem govorijo. — To ni

Liga narodov še živi

V Ženevi v Švici še vedno živi ostanek bivše Lige narodov, ki je bila po prvi svetovni vojni na posebno pobudo predsednika Wilsona ustanovljena, da poravnava spore med narodi in prepreči vojne.

Liga pa svoji nalogi ni bila kos ter ni mogla preprečiti sedanje vojne, ki je mnogo hujska kot je bila prva in ki je zaradi svoje strahote poklicala Ligo narodov v življenje.

V veliki palači Lige narodov je še vedno zaposlenih okoli 100 uradnikov, ki vodijo najnujnejše posle, ki želijo izročiti novi Ligi narodov, kadar bi zopet oživila. Uradna Liga narodov se je razšla v septembru leta 1939, ko se je pričela druga svetovna vojna.

Vsi uradi, ki se poslužujejo, so bili prenešeni v en oddelček velike palače, da so zmanjšani izdatki. Hodniki, ki so dolgi več milj, so vedno lepo očisti in stene skrbno brisane, t o d a okna so zakrta s temnim papirjem, kajti švicarske postavice glede zatemitve so zelo stroge.

Ko je bila velika zborovalna dvorana leta 1940 zaprta, je bila nevarnost da bodo moli uničili težke preproge, toda glede tega je bilo vse potrebno ukrepano, predno je bila povzročena kaka večja škoda.

Francija, kjer je bilo boljše, kot pa doma: več jesti in več veselja. Takaj pa ne bo vojna nikdar končana. In to ljudje govorijo celo v Nemčiji. Rusi ne bodo nikdar popustili. In tukaj je še hujske kot v Srbiji. Rusi so močni, mi pa nimamo dovolj vojakov. Nikdo ni prišel na naše mesto v Francijo in v Srbijo. Vsi so bili poslani sem, toda od tukaj se ne bodo vrnili."

Izprašujoči častnik je potem vprašal Brunsfelda, kdo je po njegovem mnenju prišel vojno. Ujetnik se je plaho ozrl okoli sebe, nato pa rekel smejaje: "Hitler!"

Brunsfeld je nekaj časa molčal, nato pa vprašal: "Ali mi dovolite, da pišem svojemu tovarišem, tako da bodo vedeli resnico?"

Dali so mu papir in pero in je napisal:

"Dragi tovariši 11. stotnije: Rusi so me vjeli. Tega smo se vsi tako zelo bali. Mislim, da me bodo vsreli. Toda Rusi so me peljali na gorak kraj in so mi dali cigarete in jesti. Vprašali so me o moji družini, ako imam ženo in otroke in če so zdravi. Vesel sem, da sem bil vjet, kajti sedaj je za mene ta prokleta vojna končana. Upam, da boste sledili mojemu zgledu in se boste rešili gotove smrti."

In ko so ga odpeljali, je častnik rekel: "Nemci so obupali. Vedo, da je njihovo življenje uničeno. Niso osvajevalci, temveč sužnji."

Kolikor ljudi je sedaj še zaposlenih v veliki palači Lige narodov, skrbijo večinoma samo za vzdrževanje poslopja in komaj čakajo, da izročijo svoje delo osobju, ki bo po ustanovitvi nove in močnejše Lige narodov prišlo v urad.

OŠIŠKI DIPLOMATI NA POTU DOMOV

Kot pravi poročilo iz Rio de Janeiro v Braziliji, se nahajajo v Guanabara zalivu trije brazilski parniki, ki čakajo, da vzamejo na svoj krov ošiške diplomate in jih odpeljejo na Portugalsko. Vsak parnik ima na svoji strani napis z velikimi črkami "Diplomats".

Parniki bodo odpuli, kadar pridejo diplomati iz Paragvaja. Paragvajska vlada zahteva, da potujejo ošiški diplomati iz Asuncion skozi Brazilijo, diplomati pa bodo priti najprej v Argentino, kajti mislijo, da so na varnem, ko enkrat pridejo v Argentino.

Nižji poslaniški in konzularni italijanski uradniki so že na parniku, ki bo tudi mogoče že kmalu odplul. Dva druga parnika pa čakata na prihod višjih nemških in italijanskih uradnikov.

Kot pravijo poročila, ki prihajajo v Rio de Janeiro, je postala Argentina pravo pribežališče za ošiške diplomate, ki so prišli iz raznih držav južnoameriških republik. Natančno število diplomatov, ki so prišli v Rio de Janeiro, ni znano, toda jih je nekaj sto.

V Rio de Janeiro je tudi prišel zadnje dni argentinski poslanec Raul Demonte Taborda s posebnim namenom, da se z brazilsko vlado dogovori o tem, kako bi bilo mogoče preprečiti, da ne bi Nemci v prevelikem številu prihajali iz Brazilije v Argentino.

Bolgarski častniki niso zanesljivi

Kot pravi neko poročilo iz Berna v Švici, namerava bolgarska vlada zelo očistiti svojo armado, predno bo poslala na rusko fronto svojo armado, ki jo je kralj Boris obljubil Hitlerju.

Med Borisom in Hitlerjem je bilo tudi dogovorjeno, da bo Todtova organizacija na Bolgarskem gradila ceste. Ta organizacija, kot je bilo poročano, bo zgradila 185 milj cest.

Bolgarski častniki, o katerih je znano, da so naklonjeni Rusiji, bodo prestavljeni na brezpomembna vojaška postojstva,

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 71

Lloyd George se je ob hišnih vratih poslovil od ameriškega poslanika Mr. White-a. Odpeljal se je z avtom na kolodvor in s prvim vlakom v Calais in od tam v London.

Dočim so v Parizu in Londonu kodkali o usodi Avstrije, je j e tudi cesar Karel trudil, da bi izposloval mir, ki ga je želelo vse avstrijsko prebivalstvo. Avstrijska diplomacija je razvijala živahno, četudi brezuspešno delovanje. Cesar je odpotoval s prvimi svojimi svetovalci v nemško glavno taborišče, da bi se osebno posvetoval s cesarjem Viljemom II. o položaju obeh držav. V nemškem glavnem taborišču so bili dvomi in zaupanje v srečno bodočnost se v ravnotežju. Seveda, pojavi razkroja v armadi se niso dali več utajiti. Struna disciplina v vojski je bila omajana in izredno često so se vstili v posameznih vojaških oddelkih upori. V nasledju so zasnovale levičarske stranke mirovni pokret velike intenzivnosti. Karel Liebknecht in Rosa Luxemburg sta odkrito oznanjala komunizem. Bilo je to osebno gibanje, ki je bilo preračunano v to, da zasadi bodalo v hrbet še neomajno stoječe fronte. Na kolodvoru, na katerem je stal posebni vlak za povratek avstrijskega cesarja, sta se poslovila oba vladarja z zunanjimi dokazi velike pripravljenosti.

Cesar Viljem je stisnil svojemu zavezniku roko in mu zaklical glasno, da je bilo slišno daleč naokrog:

"Mi smo doslej vztrajali in vztrajamo tudi do konca. V angleški politiki se pripravlja, kakor je opaziti, velik preokret. V Antanti se pojavljajo krize. Treba je ohraniti samo mirno in hladno kri in jeklene živce, pa bo vse dobro."

Cesar Karel je delal zaupljiv obraz in odgovoril prav tako glasno:

"Ob pobratinstvu našega orožja in zaveznictvu naših armad se naj razbijejo vsi sovražni napadi. Skupno, kakor smo stopili v vojno, se hočemo viniti domov kot zmagovalci."

Vstopil je v vagon in vlak se je jel pomikati. Cesar je z roko pozdravljaj se iz okna dvidrajčega vlada. Cesar Viljem je v znak odzdrava dvignil roko na rob čelade in pri tem pripomnil z globokim zaničevanjem:

"Odhajajo poln zaupanja v zmago, zagotavljajo svojo zavezniško zvestobo, doma pa piše na svojega svaka Sikista in berači za separatni mir."

Viljem se je okrenil, neprikrito kažoč težko zadrtostno jezo in gnev. General Falkenhayn, kateremu je veljala zadnja opomba, je hladno odvrnil:

"To je že prešlo v ljudski pregovor, veličanstvo. Nemčije najhujši sovražniki so njeni zavezniki"

Ko je vlak z naraščajočo hitrostjo drdral proti zapadu, se je cesar Karel komotno zleknil na blazine sojega sedea. Njemu nasprotno sta sedela generalni adjutant princ Lobkovitz in njegov intimni prijatelj iz mladih let grof Hunyadi. Cesar je govoril živahno in nervozno.

"Prepričan sem, da se cesarju Viljemu izjalovijo vse njegove nade. Prišlek združenih armad na nemški zapadni fronti postaja vedno bližji, dočim ima Nemčija še samo slabe rezerve."

"Zato bi bilo priporočljivo, da bi veličanstvo dalo nemškemu armadnemu vodstvu na razpolago vse razpoložljive vojaške moči," je stvarno nasvetoval Hunyadi. "Italijanska fronta je ogrožena. Med tem pa lahko Nemčija v Franciji izsili odločitev."

"Ne! Nemci vselej vtrajajo v žep vso čast vsakokratnega uspeha. Jaz sam hočem poiskati odločitev na Piavi. Čim bo Italija odločilno porazena, bo to razbremenilo učinkovalo na vse druge fronte."

"Nikdar na francosko-angleško fronto. Tam je jel odnehati nemški napad. Le malo nade je, da bi uspelo prebiti sovražno fronto in vreči sovražne armade iz njihovih pozicij, ako se bistveno ne čajejo nemški voji."

"Ne, nikakor ne! Preje moram sam izvojevati velik uspeh. Svet se naj prepriča, da znajo moje armade zmagati tudi brez nemške pomoči. Ako sta tudi samo dva nemška vojaka v kakšnem avstrijskem armadnem zboru, že kriče: I seveda, Nemci so odločili."

"Veličanstvo, moram samo pritrjevati," je priliznjeno pripomnil Lobkovitz. "Za prestiž naše armade je samostojna zmagava brezpogojna potreba. Osvoboditi se moramo od nemškega skrbništva."

Grof Hunyadi se je zadovoljil in pomenljivo skomignil z ramani. Idejo prečita je smatral za absurdno, vendar pa je poznal cesarjevo timo v marsikaterem oziru. Dekler so imeli ugled pri cesarju Lobkovitz, Seidler, in drugi intimni svetovalci, ni bilo nobene nade, da bi cesar spremenil svoje načrte. Ti dvorjanski, ki so se krčevito oklepali svojih mest in ki so ga utrjevali v njegovi volji s slepo popustljivostjo. Grof Hunyadi je bil dovolj preudaren, da je uvidel, kako škodljiv je bil ta sistem za ugled dinastije, vendar pa je bil premalo zainteresiran na tem, da bi porabil ves svoj vpliv za pobijanje teh razmer. Cesar je živahno razvijal svoje načrte. Razlagal je notranji politični načrte, ki so vsebovali preureditev monarhije. V tej preureditvi je bil Karel z vsem zaupanjem lepšo bodočnost. Po udarcu, ki ga je hotel zadati Italiji, lo Antanta, tako je bil prepričan, pač pripravljena za sporazum. Ako bi nemški zaveznik delal težkoče, bi ga pač primoral k popustljivosti. Vse je šlo kakor namazano v teh projektih in slikah iz bodočnosti. Končno je celo Lobkovitz smatral za potrebno, da je izrazil svoje pomisleke.

"Veličanstvo, razvili ste globoko premišljen načrt, katerega izvedba zagotavlja popoln uspeh, bojim pa se, da bi lahko zapreke zunanje naprave prekrizale njegovo izvedbo."

Cesar se je razvnel:

"Tako ste vsi! Čin: hočem kaj storiti, kar vam ni po godu, tako ste pri rokah s svojimi svarili in pomisleki. Ako vedno vidimo samo zapreke in ne pgtov, kako se tem zaprekan lahko izognemo, potem ne bomo nikdar izvršili nobenega načrta. Vsem zaprekan vključno hočem jaz izvršiti svoj načrt."

"Želim pri tem mnogo sreče vašemu veličanstvu," je suho pripomnil grof Hunyadi, "vendar pa bi raje imel, da bi bilo delo že izvršeno, kakor da o njem slišim samo besede."

(Nadaljevanje.)

Za večjo izdatnost vojske Zdr. držav

Kadar borilne sile Združenih držav začno ofenzivno akcijo — kateri vojni program se jim dalje več zagovarja s strani nekaterih avtoritet in znatnega dela tiska — bo vojska pripravljena z ravno kar reorganiziranim visokim poveljstvom.

Ta reorganizacija v tri operacijske skupine sledila je obljubi predsednika Roosevelta v njegovem nagovoru po radio da "se vojna prinese k sovražniku v daljnih deželah in daljnih vodah." Njegove besede so izzvale obširno odobravanje s strani časopisov in v uradnih krogih.

Zmugati moramo le, ako vzamemo inicijativo proč od sovražnika: potem protinapada mesto obrambe."

Širokovnjaki so enotnega mnenja, da je vojska Združenih držav postala bolj učinkovita vsled ustanovitve novih poveljstev. Ta so Air Force (poveljstvo zračnih sil) Ground Force (poveljstvo sil na kopnem) in Service of Supply (poveljstvo vojaških zalog). Te skupine nadomestujejo one prejšnjih let.

Lieutenant Colonel Henry H. Arnold imenovan za poveljnika Air Force. Lieutenant General Lesley J. McNair, nad Ground Force in Major General B. J. Somervell, poveljnik nad Supplies, se smatrajo kot trije najodličnejši možje svoje vrste v ameriški vojski.

Vsako izmed njih je odgovoren šefu štaba, generalu G. C. Marshall, ki mora gledati na to, da se napravijo primerni načrti za splošno ofenzivo, ki naj vojno prinese sovražniku. Isto idejo goji vojni tajnik Stimson, ki zahteva največjo izdatnost z enostavno svrhu — dobiti vojno.

V svojih lastnem delokrugu ti trije novi poveljniki imajo takorekoč neomejeno oblast. V reorganizaciji generalnega štaba bila je dana večja oblast možem, ki so prišli do prepričanja, da zračne sile so odločilnega pomena v modernem vojskovanju. Da se Osiču zada smrtni udarec, so mnogi strokovnjaki že nekaj časa zagovarjali, ravno tako spreminje v sposobnosti vojske za manevriranje.

Pod to osnovo vse zračne sile so pod poveljstvom generala Arnolda kateri prevzema ona delovanja in oblast, ki so bila poprej v rokah šefov teh poveljstev: General Headquarters Air Force, Combat Command in Army Air Corps.

General McNair: ki je prevzel

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS
V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina na vašo pomoč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

General McNair: ki je prevzel

GORENJSKI SLOVENCI POD HITLERJEM

(Nadaljevanje s 3. str.)

zaplениli Gestapovci, so uporabili za "okrepitev nemškega življa v zasedenih krajih."

Naslednji duhovniki niso bili izgnani: kazniški kurat Hiti v Begunjah, 90-letni župnik Lavrtičar v Kranjski gori, vpokojeni župnik Seigertshmid v Blejski Dobravi, bivši ameriški župnik Jakob Černe in župnik Bleiweis v Mošnjah.

Ko so bili v Begunjah izpraznjeni kazniški prostori po odhodu "Begunčev" v St. Vid so začeli v Begunje dovažati "komuniste." Vsak, ki je bil po tem dnevu aretiran, je moral hoočs nočes biti komunist. Seveda velika večina teh ni bila nikoli komunističnega mišljenja in tudi sedaj ni. Edina njihova krivda je bila, da niso hoteli postati čez noč Nemci. Sedaj se je tudi zelo spremenilo ravnanje stražnikov v Begunjah. "Komunistom" niso dovoljevali nobenih olajšav in ravnali so njim silno strogo, včasih naravnost nečloveško.

Zlasti se je pa poostrišlo življenje "komunistov" v Begunjah od meseca julija naprej. O tem bomo pozneje več slišali.

Tukaj naj le toliko omenimo, da teh "komunistov" tudi po končanem odseljevanju ni primanjalo na Gorenjskem. Ne, prestano dovažajo nove. In ker so sedaj tam kot talci, ki jih utedejo vsak hip poklicati na morišče, si lahko mislimo, v kakšnem strahu živijo iz dneva v dan. Ugotovljeno je na primer, da je bilo ob koncu meseca septembra v Begunjah zaprtih 200 Slovencev. Njihovo število se pa od časa do časa spreminja. Na svobodo se si čer malo kdo vrne. Mnogo jih mora v smrt iz mučevanja za "storjene zločine", ki se kar naprej pojavljajo na zasedenem ozemlju, kakor bomo pozneje ovršali. Včasih pa jih po nekoliko odpeljejo v druge zapore ali taborišča. Tako je bilo v začetku meseca septembra več odpeljanj v taborišče Krant na Koroškem. Vsi "Begunčji" od tedaj iskreno želijo, da bi tudi nje zadela ta vabljiva usoda, ker na ta način bi vsaj usli vred smrti kot talci.

Tudi v St. Vidu nad Ljubljano se je godilo ujetnikom vse drugače, kot se jim je godilo, ko so bili še v Begunjah. V novih zaporih so bili izpostavljeni hudim duševnim in telesnim mukam. Da so namreč uvajali svojo "častno" službo novi "evetovi nemškega naroda," mladi pripravniki za Gestapo, po večini smrkaveci iz Kločevja. Ti so "samo za va-

Darwin, Canberri, Sittang...

TO SO KRAJI, O KATERIH ČITATE IN O KATERIH SLIŠATE V DNEVNIH POROČILIH V LISTIH IN PO RADIO

VSITI KRAJI SO OZNAČENI V

HAMMONDOVEM NOvem

Svetovnem Atlasu

ZBIRKA NANOVO IN LEPO TISKANIH ZEMLJEVIDOV V 7 BARVAH, KAŽE SVET, KAKORŠEN JE DANES IN VAM POMAGA RAZUMETI ZGODOVINSKO VAŽNO DELOVANJE DIKTATORSKIH IN DEMOKRATSKIH DRŽAV

Sedaj vsakdo potrebuje dobri atlas!

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

S A M O

35 centov

48 VELIKIH STRANI

NOVA IZDAJA

Naročite ga še danes!

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera nasprotujoča si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsvetlobo zemlje, prvine sončnega sistema, pokrajine in globlino oceanov in jezer, dolgotrajnih rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE—št. 415

2 1/2 x 3 1/2 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — št. 408

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani

vateril Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI—št. 415

2 1/2 x 4 inčev — 255 strani

vateril Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — št. 415

2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO (št. 408)

3 x 4 1/2 inčev—312 strani

Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)

2 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani

Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tudi moremo prodajati po zori označeni ceni. Zaloge pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi posrečiti.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Key of Heaven

fino vezano 35

v umno vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino umno vezano.....1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

POŠILJANJE ZDRAVIL RUSKI ARMADI

Nek ruski zdravnik in zdravnica pregledujeta v svojem uradu v Moskvi zdraviha, ki so bila po ruskem vojnem reliefu v Združenih državah in v Argentini poslana v Rusijo.